

UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 8/2007 rd

Regeringens proposition om godkännande av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Albanien, å andra sidan, samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 12 september 2007 en proposition om godkännande av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Albanien, å andra sidan, samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till områ-

det för lagstiftningen (RP 42/2007 rd) till utrikesutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- enhetschef Juha Ottman och ambassadråd Kirsti Hyyppä, utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner det i Luxemburg i juni 2006 mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Albanien, å andra sidan, ingångna stabiliserings- och associeringsavtalet samt lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Avtalet är till karaktären ett avtal med delad behörighet, ett s.k. blandavtal i vilket bestämmelserna delvis hör till medlemsstatens behörighet och delvis till Europeiska gemenskapens behörighet.

Avtalet har som mål att stödja Albanien strävan att befästa demokrati och rättsstat, bidra till politisk, ekonomisk och institutionell stabilitet i

Albanien samt till stabilisering av västra Balkan genom samarbete på olika områden, särskilt i rättsliga och inrikes frågor; att utveckla en politisk dialog mellan parterna, stödja Albanien strävan att utveckla sitt ekonomiska och internationella samarbete bl.a. genom tillnärmning av landets lagstiftning till gemenskapens lagstiftning; att stödja Albanien strävan att fullfölja övergången till fungerande marknadsekonomi samt gradvis upprätta ett frihandelsområde mellan gemenskapen och Albanien.

I ingressen till avtalet godkänner de avtalsslutande parterna Albanien ställning som potentiell kandidat för EU-medlemskap på grundval av fördraget om Europeiska unionen under för-

utsättning att Albanien uppfyller de kriterier som Europeiska rådet fastställde vid sitt möte i juni 1993 och genomför avtalet framgångsrikt. Genom avtalet förbättras gradvis Albanien beredskap att ansluta sig till Europeiska unionen.

Avtalet ska ratificeras eller godkännas av parterna enligt deras egna förfaranden. Ratificerings- eller godkännandeinstrumenten ska depo-

neras hos Europeiska unionens råds generalsekretariat. Avtalet träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det sista ratificerings- eller godkännandeinstrumentet har deponerats. Lagförslaget avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av republikens president.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

EU:s politik i fråga om västra Balkan bygger på en stabiliserings- och associeringsprocess som startade 1999. Hörnstenen är ett stabiliserings- och associeringsavtal som ingås med varje land (Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kroatien, Makedonien, Monte Negro och Serbien).

Stabiliserings- och associeringsavtalet med Albanien undertecknades i Luxemburg den 12 juni 2006. Enligt utredning har avtalet liknande uppbyggnad och innehåll som de tidigare avtalen med Kroatien och Makedonien. Elva EU-länder har redan ratificerat det. Utöver den politiska dialogen gäller avtalet rörlighet för varuhan- del, arbetskraft, tjänster och kapital, regionalt samarbete och en tillnärmning av den albanska lagstiftningen till gemenskapslagstiftningen. Dessutom ingår bestämmelser om samverkan på olika områden, bl.a. rättsliga och inrikes frågor.

Associeringen mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsländer samt Albanien ska sättas i kraft gradvis och fullföljas under en övergångsperiod i två faser på högst tio år. Tanken är att göra en heltäckande halvtidsutvärde-

ring av hur långt Albanien kommit med genomförandet och bedöma om det är möjligt att gå över till den andra fasen.

Utskottet ser det som viktigt att avtalet bygger på parternas åtagande att öka de politiska och ekonomiska friheterna, respektera de mänskliga rättigheterna inklusive de nationella minoriteternas rättigheter och rättsstatsprincipen samt följa de demokratiska principerna för fria och rättvisa val och flerpartisystem.

Det politiska läget i Albanien har stabiliserats relativt bra men reformen i landet går enligt utredning långsamt framåt. Det är positivt att avtalet skapar en ram för dialogen mellan EU och Albanien, vilket gör det möjligt att förbättra de politiska och ekonomiska relationerna. Men genomförandet kräver att den albanska lagstiftningen harmoniseras med EU-lagstiftningen, framhåller utskottet.

För att Albanien ska kunna nå sitt mål att bli medlem i EU måste landet arbeta långsiktigt och framstegen måste utvärderas regelbundet. Utskottet ser det som viktigt att Albanien enligt avtalet förbinder sig att främja och fortsätta med det regionala samarbetet och goda grannförbindelser, i synnerhet när det gäller att bekämpa organiserad brottslighet, korruption, penningtvätt, illegal invandring, människohandel och narkotikahandel.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår utrikesutskottet

att riksdagen godkänner det i Luxemburg den 12 juni 2006 mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Al-

banien, å andra sidan, ingångna stabiliserings- och associeringsavtalet till de delar avtalet omfattas av Finlands behörighet,

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 26 oktober 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pertti Salolainen /saml
vordf. Markku Laukkanen /cent
medl. Eero Akaan-Penttilä /saml
Eero Heinäluoma /sd
Liisa Jaakonsaari /sd
Antti Kalliomäki /sd
Katri Komi /cent

Annika Lapintie /vänst
Aila Paloniemi /cent
Pekka Ravi /saml
Tanja Saarela /cent
Ben Zyskowicz /saml
ers. Esko-Juhani Tennilä /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Olli-Pekka Jalonen.